

Boomeffect analyse en enkele opmerkingen m.b.t. de flora- en fauna-wet

Definitief

Opdrachtgever:

BJZ.NU
De heer W. Bekke
Twentepoort Oost 61-15
7609 RG ALMELO
T 06-21297119

E info@bjz.nu
I www.bjz.nu

Opdrachtnemer:

Eelerwoude BV
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 4369

<i>Opgesteld door</i>	<i>Gecontroleerd</i>	<i>Datum</i>
R.J.Koops	V. de Lenne	21-9-2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding.....	2
1.2 Beschrijving en ligging plangebied.....	2
1.3 Voorgenomen ontwikkeling	3
2. ONDERZOEK EN RESULTATEN.....	4
2.1 Onderzoek	4
2.2 Resultaten.....	4
3. ANALYSE, CONCLUSIE EN ADVIES	6
3.1 Boomeffect analyse.....	6
3.2 Flora- en faunawet	6
3.3 Conclusies	6
3.4 Advies.....	6

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Situatieschets ter plekke
- Bijlage 2: Tien geboden voor bouwen en aanleg rond bomen

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De heer Gradisen is van plan een nieuwe woning te realiseren achter de huidige woning aan de Bruglaan 40. Het is de bedoeling dat de nieuwe woning bereikt kan worden vanaf de Kerkhofsweg. Langs de Kerkhofsweg staan een aantal forse eiken. De gemeente heeft als uitgangspunt dat het groene karakter van de kerkhofsweg behouden moet blijven. Eelerwoude is gevraagd een boomeffect analyse uit te voeren voor deze bomen met betrekking tot de voorgenomen ontwikkelingen. De resultaten hiervan staan in deze rapportage beschreven. Daarnaast is een effectenstudie gedaan in het kader van de flora- en faunawet m.b.t. de sloop van een bijgebouw welke gesitueerd is op de nieuwbouwlocatie.

1.2 Beschrijving en ligging plangebied

Het plangebied ligt aan de Kerkhofsweg te Aadorp (gemeente Almelo). Aan beide zijden van de Kerkhofsweg staan forse zomereiken (*Quercus robur*). De weg zelf is nog niet lang geleden geasfalteerd. De bermen bestaan uit gras welke wekelijks gemaaid worden. Tussen de bomen en het perceel waar gebouwd gaat worden (oostzijde) ligt een ondiepe greppel welke water voerde ten tijde van het bezoek op 20 september 2010.

Middels de onderstaande foto's en de figuren in bijlage 1 wordt een impressie gegeven van het plangebied.

Foto 1: Ligging bestaande, onverharde dam aan de Kerkhofsweg

Foto 2: Greppel tussen de boom en het perceel van Dhr. Gradisen

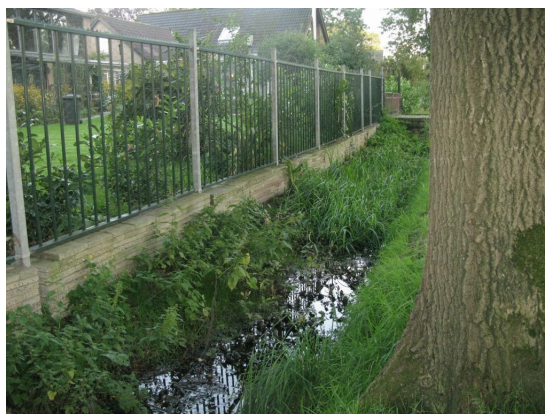

Foto 3: Lokaal is de greppel watervoerend

Foto 4: Overzichtsfoto van de situatie ter plekke

Foto 5: Overzichtsfoto van de dam

Foto 6: Stamvoetschade door maaierwerkzaamheden

Foto 7: Te slopen enkelsteens bijgebouw

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De initiatiefnemer is voornemen een enkelsteens bijgebouw zonder kelder te slopen en op deze plek een nieuwe woning terug te bouwen. Daarnaast is er sprake van een mogelijke verplaatsing (meer zuidelijk) van de bestaande inrit aan de Kerkhofsweg.

2. ONDERZOEK EN RESULTATEN

2.1 Onderzoek

Boomeffect rapportage

Om de effecten van de voorgenomen ingreep op de bomen te beoordelen is een boom effect analyse uitgevoerd op 20 september 2010. Hierbij is een veldbezoek afgelegd om de situatie ter plekke in kaart te brengen. Hierbij zijn gegevens opgenomen over de conditie van de bomen en de maatvoering m.b.t. de nieuwbouw en de afstand tot de bomen. Daarnaast zijn op enkele plekken graafwerkzaamheden verricht om een beeld te krijgen van de wortelverbreiding.

Flora- en faunawet

Tijdens het bezoek is gericht onderzocht of het te slopen bijgebouw geschikt is voor vleermuizen en andere gebouwbewonende dieren.

Onderzoeker

Het onderzoek is uitgevoerd door Dhr. R.J. Koops. Hij heeft een ruime ervaring met het beoordelen van bomen en het uitvoeren van boom effect analyses. Hiervoor heeft hij diverse cursussen gevolgd met betrekking tot boombeheer, boombeleid en boomverzorging. Daarnaast heeft hij enkele jaren bij de landelijke Bomenstichting gewerkt, waar hij veel betrokken is geweest bij boomadviezen.

Dhr. Koops is daarnaast werkzaam als adviseur ecologie bij Eelerwoude en heeft een ruime ervaring met flora- en faunaonderzoeken en toetsingen van ruimtelijke ontwikkelingen aan de natuurwetgeving.

2.2 Resultaten

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende gegevens opgenomen in het veld:

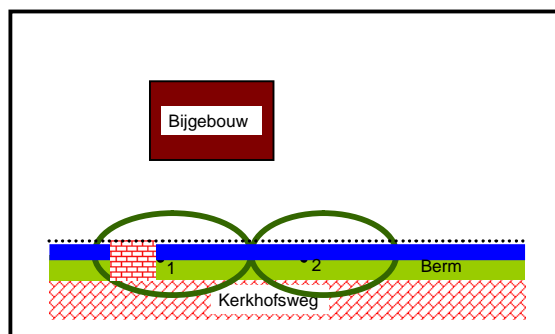
Boomgegevens

- De bomen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden betreffen twee zomereiken (*Quercus robur*) van ongeveer 50 – 80 jaar oud.

- De bomen hebben een diameter op borsthoogte (DBH) > 50 cm en zijn tot ongeveer 8m hoogte opgekroond.
- Door snoeiwerkzaamheden en het feit dat de boomkruinen elkaar 'verdrücken' hebben de bomen een eenzijdig ontwikkelde kroon (is niet per definitie ongunstig).
- De bomen hebben een overwegend goede conditie, alhoewel de scheutlengte hier en daar te wensen overlaat.
- De boom staat goed in blad. Ook de bladkleur ziet er gezond uit.
- De stamvoet van beide bomen vertoont aanrijshade, vermoedelijk maaischade (foto 6).
- In de kronen is geen dood hout vastgesteld. Ook zijn geen holten en spleten in de stam waargenomen.

Maatvoering ter plekke

- Berm waar de bomen in staan is 2.70m breed.
- Afstand van de bomen tot de erfgrans (raster) is 2.80m.
- Tussen de boom en het raster ligt een greppel van ongeveer 50cm diep.
- Afstand boom tot greppel is 0-20cm.
- De greppel was tijdens het bezoek deels watervoerend.
- De takken reiken tot 4.5 meter over de erfgrans de tuin in.
- De afstand van de erfgrans tot de te slopen bebouwing is 11.60m.
- De ruimte tussen boom 1 en boom 2 is 7.40m.
- De afstand tussen de kroon en de nieuwbouw is 3 meter (bron: bestek-tekening woning in combinatie met digitale kadastragegevens).

Figuur 1: Situatie ter plekke. In bijlage 2 is de figuur meer gedetailleerd weergegeven met een beschrijving van de onderdelen.

Te slopen bijgebouw

- Gebouw heeft dienstgedaan als duiventil (foto 7)
- Gebouw is deels opgetrokken uit enkelsteens muren (tot 2.5 meter) Bovenverdieping is ook enkelwandig en van hout.
- Dak is niet geïsoleerd
- Enkele invlieggaten voor duiven in de bebouwing aanwezig.

3. ANALYSE, CONCLUSIE EN ADVIES

3.1 Boomeffect analyse

In deze paragraaf worden de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen beschreven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsen van de woning en verleggen van de oprit.

Plaatsing woning

Het plaatsen van de woning heeft geen negatieve effecten op de bomen langs de kerkhofweg.

De situering van de woning volgens de bestekstekening, valt 3 meter buiten de kroonprojectie. De boomkronen komen daarmee niet in gevaar. Voorts is het niet aannemelijk dat drie meter buiten de kroonprojectie nog wortels van de eiken aanwezig zijn. Deze bevinden zich in hoofdzaak in de berm en zullen niet onder de greppel door de tuin in zijn gegroeid. Hier zijn tijdens graafwerkzaamheden ook geen aanwijzingen voor gevonden.

Verplaatsen van de dam

Verplaatsen van de dam brengt onomkeerbare schade toe aan boom 1 en 2. Er bestaat gevaar voor instabiliteit en een versnelde achteruitgang van de conditie, vitaliteit en levensverwachting.

In de voorgenomen plannen wordt gesproken over het verplaatsen van de bestaande dam meer richting de Bruglaan. Hiermee komt de dam recht voor de nieuw te bouwen woning te liggen. Dit zou betekenen dat de dam gerealiseerd wordt tussen boom 1 en boom 2 (zie bijlage 1 en figuur 1). Bij graafwerkzaamheden tussen de bomen is vastgesteld dat hier veel fijne wortels groeien, die belangrijk zijn voor de opname van voedingsstoffen.

Ten behoeve van de aan te leggen verharding zou hier een cunet van 30-40cm diepte uitgegraven moeten worden. Dit gaat ten kosten van een aanzienlijk deel van het wortelgestel van zowel boom 1 als boom 2.

Ook indien men zou kiezen voor een halfverharding zijn negatieve effecten op de bomen te verwachten door verdichting van de bodem.

De bomen (met name boom 1) hebben zich nu al aangepast aan de huidige situatie (inrit vlak langs boom 1). Geadviseerd wordt de dam op deze plek te houden.

3.2 Flora- en faunawet

Tijdens het veldbezoek is het te slopen bijgebouw van binnen en buiten beoordeeld (zie resultaten). Op basis van de bouwconstructie (enkelwandig en niet geïsoleerd) moet geconcludeerd worden dat het bijgebouw niet geschikt is voor beschermde soorten als vleermuizen en steenmarter. Ook zijn geen sporen en waarnemingen van huismus en gierzwaluw bekend van dit gebouw. Het gebouw lijkt hiervoor ook niet geschikt. Voor huismussen zijn in de nabije omgeving veel geschiktere locaties aanwezig.

3.3 Conclusies

Boomeffect analyse

De plaatsing van de woning heeft geen negatieve effecten op de bomen aan de Kerkhofsweg.

De verplaatsing van de huidige dam naar een plaats tussen boom 1 en 2 brengt zowel boom 1 als boom 2 onomkeerbare schade toe (vermindering conditie, vitaliteit en levensverwachting).

Flora- en faunawet

In de te slopen woning worden geen strikt beschermde soorten verwacht. Het aanvragen van een ontheffing of het uitvoeren van nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

3.4 Advies

Tien geboden

Tijdens de sloop en bouw moet zorgvuldig omgegaan worden met de bomen langs de Kerkhofsweg. In bijlage 2 zijn de tien geboden opgenomen voor bouw of aanleg bij bomen. Door mitigerende maatregelen toe te passen

(zoals het aanbrengen van boombeschermingsconstructies) kan schade aan bomen voorkomen worden. Ook is duidelijkheid over waar men wel en niet mag parkeren (bermen) belangrijk.

Geadviseerd wordt deze tien geboden te overhandigen aan alle partijen die meehelpen bij het slopen en bouwen van de woning.

Slopen buiten het broedseizoen

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan.

In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broed-/voortplantingsseizoen uitgevoerd mogen worden¹. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd is voor vogels geen ontheffing noodzakelijk (LNV verleend zelden een ontheffing voor het verstoren van broedende vogels in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen). Indien de werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen beginnen en constant doorgaan tijdens het broedseizoen, hoeft er eveneens geen ontheffing te worden aangevraagd.

¹ Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Globaal ligt het broedseizoen voor de meeste vogels tussen 1 maart en 15 juli.

LITERATUURLIJST

Atsma, J., Y. in't Velt 1992, Stadsbomen vademecum deel 2 **Groeiplaats en aanplant**, IPC De Groene Ruimte, Arnhem

Bomenstichting, 2005, Boom effectanalyse, Bomenstichting Utrecht

Baas, H., B. Mobach, H. Renes, **Leestekens van het landschap, 188 landschapselementen in kort bestek**, Landschapsbeheer Nederland, Utrecht

Janson, T.J.M., 2001, Stadsbomen vademecum deel 4 **Boomsoorten en Gebruikswaarde**, IPC De Groene Ruimte, Arnhem

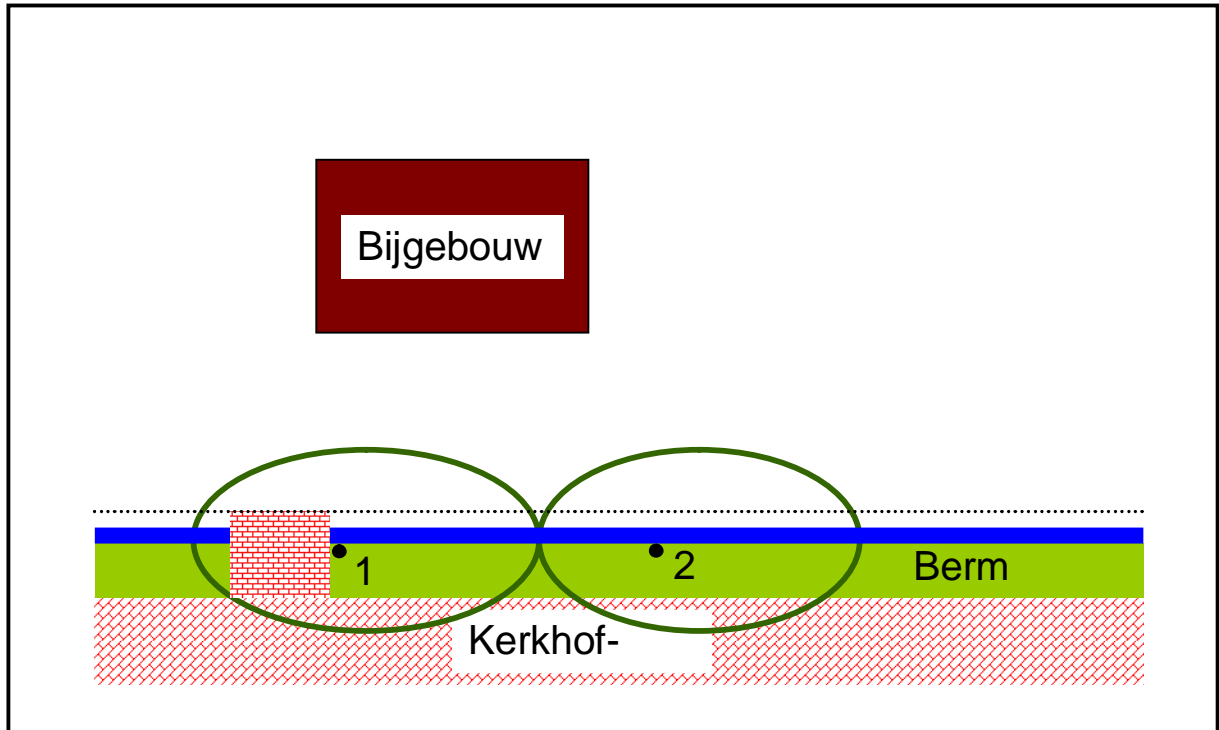
Prooijen, G-J., van 2002 Stadsbomen vademecum deel 3a, **Boomcontrole en boomonderzoek**, IPC De Groene Ruimte, Arnhem

BIJLAGEN

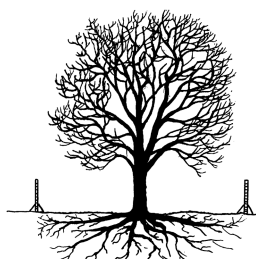
Bijlage 1: Situatieschets ter plekke

Bijlage 2: Tien geboden voor bouw of aanleg rond bomen

Situatie ter plekke: Groen = berm, blauw= greppel, horizontale bestratingpatroon = bestaande dam, Stippellijn = erfgrens. Nummers betreffen boom 1 en boom 2.

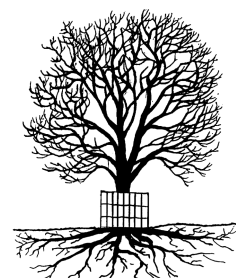
Bijlage 2. Tien geboden voor bouw of aanleg bij bomen

1. Bescherm de stam en de wortels

Plaats voor de aanvang van de werkzaamheden vaste bouwhekken rond de boom, tenminste ter grootte van de kroonprojectie.

Bescherm bij beperkte werkruimte in ieder geval de boomspiegel. Doe dit altijd in overleg met de boombeheerder en/of een vakkundig boomverzorger.

2. Plaats geen bouwmaterialen en geen bouwkeet onder de boom

Voertuigen of bouwketen mogen nooit (tijdelijk) op het wortelpakket geplaatst worden. De opslag van bouwmaterialen is in deze zone eveneens verboden. Dit leidt namelijk tot beschadiging van de wortels en het verdicht de bodem, wat het afsterven van wortels tot gevolg heeft.

3. Houd bouwverkeer buiten de kroonprojectie

Blijf met bouwmachines uit de buurt van de bomen om bodemverdichting te voorkomen. Wanneer het onvermijdelijk is dat over de boomwortels gereden moet worden: plaats rijplaten.

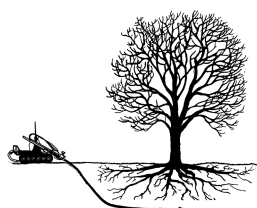
4. Verstoor de bovengrond niet

Handhaaf de bestaande maaiveldhoogte. Binnen de kroonprojectie niets ontgraven. Ophoging alleen onder de strikte voorwaarde van voldoende beluchting van de wortels.

5. Voorkom beschadiging van de wortels

Graaf nooit machinaal de kroonprojectie, maar werk zoveel mogelijk handmatig. Hak nooit wortels door van meer dan vijf centimeter dik.

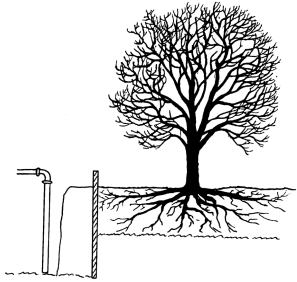
6. Leg kabels en leidingen zorgvuldig aan

Leg kabels en leidingen niet dichterbij dan twee meter langs bomen. Pas zo mogelijk sleufloze technieken toe, dat wil zeggen: gestuurd boren onder het wortelpakket door in plaats

van een sleuf graven. Maak gebruik van kabelgoten en mantelbuizen.

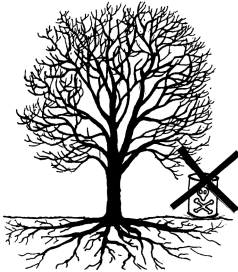
7. Houd de grondwaterstand bij de boom gelijk

Verhoging van de grondwaterstand leidt tot wortelsterfte vanwege een zuurstoftekort. Zorg bij stijging van het grondwaterniveau voor een damwand buiten de kroonprojectie of pomp het water weg. Let bij grondwaterverlaging op uitdroging. Bij noodzakelijke bronbemaling altijd damwanden plaatsen.

8. Houd schadelijke stoffen uit de buurt van bomen

Gooi nooit olie, cementwater, chemische stoffen, zout, zuren of kalk bij bomen.

9. Laat noodzakelijk snoeiwerk door vakkundige boomverzorgers uitvoeren

Zaag nooit zelf zomaar takken of wortels af. Alleen een deskundige kan beoordelen op welke wijze snoei verantwoord is.

10. Plaats geen dichte verharding over de wortels

Onder beton en asfalt ontstaat een tekort aan water en zuurstof, waardoor wortels afsterven.

Overleg altijd met de boombeheerder en/of de vakkundig boomverzorgers, indien er knelpunten zijn bij het uitvoeren van deze tien geboden!